

Aika

21.03.2023 klo 09:00 - 09:48

Paikka

Teams-etäkokous

Käsitellyt asiat

Asia	Otsikko	Sivu
§ 49	Kokouksen avaus, laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
§ 50	Työjärjestyksen hyväksyminen	5
§ 51	Pöytäkirjantarkastajien valinta	6
§ 52	Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 -ohjelman hakuilmoitukset ja -ajat	7
§ 53	Pohjois-Pohjanmaan liiton 28.2.2023 päättyneen Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 -ohjelman 2. hakukierroksen tulokset	8
§ 54	Pohjois-Pohjanmaan liiton AKKE-hankehaun tulokset	9
§ 55	Pohjois-Pohjanmaan liiton Kestävän kaupunkikehittämisen 2. hankehaun tulokset	10
§ 56	Pohjois-Pohjanmaan haetut yritysten kehittämisavustukset ajalta 14.3.-31.12.2022 ja yritysten kehittämisavustusten hakutulokset 1.1.-28.2.2023	11
§ 57	Kestävää ja integroituvaa sähköenergian varastointia additiivisin valmistusmenetelmin (SIESAM) / EAKR	12
§ 58	Biomassat kiertoon Koillismaalla /EAKR	15
§ 59	ÄlyPilot - Älykkäiden miehittämättömien järjestelmien pilotoinnit Pohjois-Pohjanmaalla /EAKR	19
§ 60	Muut asiat	23
§ 61	Seuraava kokous	24
§ 62	Kokouksen päättäminen	25

Osallistujat

Läsnä

Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Erkkilä Markus	puheenjohtaja	
Laukkanen Heikki	pöytäkirjanpitäjä	
Keisanen Päivi	jäsen	
Lappalainen Aki	jäsen	
Lehtiniemi Timo	jäsen	
Pulkkinen Anne	varajäsen	
Pietilä Jarkko	jäsen	
Timisjärvi Katarina	jäsen	

Muu läsnäolo

Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Turunen Martti	maakunnan yhteistyöryhmän vpj.	
Heiskanen Miikka-Aukusti	maakunnan yhteistyöryhmän vpj.	
Haapalainen Tiina	Pohjois-Pohjanmaan liitto	

Pöytäkirjan allekirjoitus ja varmennus

Pöytäkirja on allekirjoitettu ja varmennettu sähköisesti.

Markus Erkkilä, puheenjohtaja

Heikki Laukkanen, pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi. Pöytäkirjan tarkastus ja allekirjoittaminen on suoritettu sähköisesti.

Anne Pulkkinen, pöytäkirjan tarkastaja

Timo Lehtiniemi, pöytäkirjan tarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Pöytäkirja on tarkastamisen jälkeen nähtävillä Pohjois-Pohjanmaan liiton verkkosivuilla 24.03.2023 alkaen.

Kokouksen avaus, laillisuus ja päätösvaltaisuus

MYRS 21.03.2023 § 49

Asian esittely

Pohjois-Pohjanmaan maakunnan yhteistyöryhmän työjärjestyksen 13 § mukaan avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat, sekä kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

Pohjois-Pohjanmaan maakunnan yhteistyöryhmän työjärjestyksen 11 § mukaisesti kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat (asialista).

Kokouskutsu toimitetaan jäsenille vähintään seitsemää (7) päivää ennen kokousta, kokouksen esityslista toimitetaan jäsenille kuitenkin vähintään neljää (4) päivää ennen kokousta.

Pohjois-Pohjanmaan maakunnan yhteistyöryhmän työjärjestyksen 8 § mukaisesti sihteeristön kokous on toimivaltainen, jos läsnä on puheenjohtajan tai varapuheenjohtajan lisäksi vähintään yksi edustaja maakunnan liitosta ja yksi ELY-keskuksen edustaja.

Muilta osin maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristössä noudatetaan yhteistyöryhmän kokousmenettelyjä.

Esitys

Suoritetaan kokouksen avaus, sekä todetaan kokous laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja totesi sen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Työjärjestyksen hyväksyminen

MYRS 21.03.2023 § 50

Asian esittely

Pohjois-Pohjanmaan maakunnan yhteistyöryhmän työjärjestyksen 13 § mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toisin päätetä. Maakunnan yhteistyöryhmä tai yhteistyöryhmän sihteeristö voi yksimielisesti päättää ottaa käsiteltäväksi sellaisenkin asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Esitys

Hyväksytään ennalta lähetetty esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

Päätös

Hyväksyttiin muutoksella, että uusi asia "Pohjois-Pohjanmaan haetut yritysten kehittämisavustukset ajalta 14.3.-31.12.2022 ja yritysten kehittämisavustusten hakutulokset 1.1.-28.2.2023" otettiin käsittelyyn § 56.

Pöytäkirjantarkastajien valinta

MYRS 21.03.2023 § 51

Asian esittely

Pohjois-Pohjanmaan maakunnan yhteistyöryhmän työjärjestyksen 19 § mukaan pöytäkirjan kirjoittaa puheenjohtajan johdolla pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirjan tarkastaa kaksi pöytäkirjantarkastajaa.

Esitys

Valitaan kaksi pöytäkirjantarkastajaa.

Päätös

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Anne Pulkkinen ja Timo Lehtiniemi.

Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 -ohjelman hakuilmoitukset ja -ajat

MYRS 21.03.2023 § 52

Asian esittely

Oikeudenmukaisen siirtymän rahaston (Just Transition Fund, JTF) haut käynnistyvät näillä näkymin huhtikuussa 2023. Kyseessä on jatkuva haku 30.11.2023 saakka, mutta hakemukset otetaan käsittelyyn periodeittain, siten että käsittelyynottopäiviä on kolme: 12.5., 31.8. ja 30.11.2023.

Lisäksi Pohjois-Pohjanmaan liitto on valmistellut Pohjois-Suomen ylimaakunnallista JTF-hakua toimintalinjalle 7 yhdessä Lapin liiton ja Kainuun liiton kanssa. Haku avautuu kesäkuussa 2023 aikana. Ajankohta tarkentuu myöhemmin.

Esitys

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Pohjois-Pohjanmaan liiton 28.2.2023 päättyneen Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 -ohjelman 2. hakukierroksen tulokset

MYRS 21.03.2023 § 53

25/00.02.05/2023

Asian esittely

Pohjois-Pohjanmaan liitolla päättyi Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 -ohjelman EAKR - hankehaku 28.2.2023. Hakemuksia jätettiin hakuun 35 kpl (hankkeita 23 kpl) ja niillä haettiin tukea yhteensä noin 11,2 milj. euroa.

Liitteenä listaus saapuneista hakemuksista.

Esitys

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Liitteet

Liite 1 PPL EAKR 2.haku 28.2.2023

Pohjois-Pohjanmaan liiton AKKE-hankehaun tulokset

MYRS 21.03.2023 § 54

25/00.02.05/2023

Asian esittely

Pohjois-Pohjanmaan liitolla on voimassa jatkuva haku kansalliseen AKKE-rahoitukseen. Hakuilmoituksen mukaisesti 28.2.2023 mennessä saapuneet hakemukset on otettu käsittelyyn.

Hakemuksia saapui 15 kpl, joissa haettiin tukea 1 048 026 euroa. Liitteenä listaus saapuneista hankehakemuksista.

Esitys

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Liitteet

Liite 2 AKKE-hakemukset 1.11.2022 - 28.2.2023 MYRS

Pohjois-Pohjanmaan liiton Kestävän kaupunkikehittämisen 2. hankehaun tulokset

MYRS 21.03.2023 § 55

25/00.02.05/2023

Asian esittely

Pohjois-Pohjanmaan liitolla päättyi Kestävän kaupunkikehittämisen toinen EAKR-hankehaku 9.12.2022. Haussa saapui 6 hankehakemusta, joilla haettiin tukea yhteensä 434 089 euroa.

Liitteenä listaus saapuneista hankehakemuksista.

Esitys

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Liitteet

Liite 3 Kestävä kaupunkikehittäminen 2.haku

Pohjois-Pohjanmaan haetut yritysten kehittämisavustukset ajalta 14.3.-31.12.2022 ja yritysten kehittämisavustusten hakutulokset 1.1.-28.2.2023

MYRS 21.03.2023 § 56

25/00.02.05/2023

Asian esittely

Esityslistan liitteenä on listaus Pohjois-Pohjanmaan haetuista yritysten kehittämisavustuksista ajalta 14.3.-31.12.2022 sekä lista määräaikaisen haun 1.1.-28.2.2023 tuloksista.

Puheenjohtajan esitys

Merkitään ja viedään MYR:lle tiedoksi.

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin.

Liitteet

Liite 4 Haettu yrityksen kehittämisavustus 14.3.-31.12.2022 Pohjois-Pohjanmaa

Liite 5 Haettu yrityksen kehittämisavustus 1.1.-28.2.2023 Pohjois-Pohjanmaa

Kestävää ja integroituvaa sähköenergian varastointia additiivisin valmistusmenetelmin (SIESAM) / EAKR

MYRS 21.03.2023 § 57

21/04.03.01/2023

Asian esittely

Vastuuviranomainen: Pohjois-Pohjanmaan liitto

Tavoiteohjelma: Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Toimintalinja ja hallinnonala: TL 1 ja OKM

Erityistavoite: 1.1

Hakemusnumero: 401071 (OY) ja 401072 (VTT)

Hakija: Oulun yliopisto ja VTT

Toteutusaika: 1.1.2023 – 31.12.2025

Toteuttamisalue: Oulu, Kokkola

Hankekuvaus (tarve, tavoitteet, toimenpiteet):

Sähköautot ovat keskeisessä roolissa, kun liikenteen aiheuttamia päästöjä halutaan leikata globaalien ympäristöhaasteiden ratkaisemiseksi. Nykyisellä teknologialla tuotettu sähköauton valmistus tuottaa kuitenkin enemmän päästöjä kuin vastaavan polttomoottoriauton. Tärkein syy tälle on autojen akkujen valmistuksesta syntyvät päästöt. Lisäksi osa keskeisistä akkukemikaaleista ovat sosioekonomisesti kestäättömiä.

Kansallisesta näkökulmasta haasteena on teollisen akkukenovalmistuksen puuttuminen Suomesta. Tästä johtuen mobiiliin sähköistymisen kannalta keskeisen teknologiakyvykkyyden suhteen emme ole kovin omavaraisia ja menetämme samalla myös merkittävän arvonaluontipotentiaalin viemällä akkuraaka-aineita ulkomaille. Pohjois-Suomessa on huomattavat akkukemikaaleihin tarvittavat luonnonvarat sekä kansainvälisesti merkittävää epäorgaanisen kemian teollisuutta (mm. Kokkolan teollisuusalue). Sen lisäksi Oulussa on ainutlaatuinen additiivisen ja painoteknisen valmistusteknologian osaamiskeskittymä (PrintoCent), joka luo erinomaisen pohjan älykkäälle erikoistumiselle, mahdollistaen akkukenojen valmistuksen nykyistä kestävämmiin.

Projektin tavoitteena on kasvattaa uuden sukupolven akkukennoteknologian kehitystä ja teollistumista tukevaa materiaali- ja valmistusteknologista osaamista, joka mahdollistaa nykyisiä akkukennoja ympäristöystävällisemmän ja sosioekonomisesti kestävämmän litium-ioniakkujen tuotannon.

Tässä hankkeessa keskitytään seuraaviin tavoitteen kannalta keskeisiin tehtäviin: 1) kehitetään uusia, teolliseen valmistukseen soveltuvia, akkukemikaalien valmistusprosesseja, jotka mahdollistavat kobolttivapaiden Li-ioni akkujen valmistuksen 2) Etsitään ja testataan ympäristöystävällisempiä liuottimia ja sideaineita. 3) Kasvatetaan kennojen integrointiastetta ja massavalmistettavuutta hyödyntämällä uudella tavalla additiivisia 3D monimateriaalitulostusta ja painoteknisiä valmistusmenetelmiä 4) Laajennetaan ja vahvistetaan alueellista akkualan toimijoiden yhteistyötä ja verkostoja.

Projektin tuloksena syntyy tietoa sekä materiaali- ja valmistusteknologista kyvykkyyttä, joka syventää uuden sukupolven akkukenovalmistuksen alueellista osaamista ja luo edellytyksiä teollisen kennovalmistuksen käynnistämiseksi. Kehitetty kobolttivapaa akkukemia on sosioekonomisesti kestävämpää ja käytetyt liuottimet ja sideaineet ovat ympäristöä vähemmän kuormittavia. Lisäksi hanke tuottaa tietoa siitä, miten integrointiasteen kasvattaminen ja additiivisten ja painoteknisten valmistusmenetelmien hyödyntäminen kasvattavat kennojen kapasiteettia ja pienentävät ympäristökuormitusta.

Kokonaiskustannusarvio (€):

Henkilöstökustannukset: 929 043

Ostopalvelut:

Matkakustannukset:

Kone- ja laitehankinnat:

Muut kustannukset:

Välilliset kustannukset: 371 617

Kustannukset yhteensä: 1 300 660

Kokonaisrahoitus suunnitelma (€):

Haettu EAKR- ja valtion rahoitus: 910 454 (P-P: 730 454 ja K-P: 180 000)

Kuntien rahoitus: 130 000

Muu julkinen rahoitus: 180 206

Yksityinen rahoitus: 80 000

Rahoitus yhteensä: 1 300 660

Hankearviointi, pisteet: 36/52 p.

Maakuntaohjelman toimintalinja: KT 4 C.

Valmistelija: Heikki Laukkanen, 050-9180035

Esitys

Pohjois-Pohjanmaan liitto esittää:

Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö puoltaa hanketta rahoitettavaksi Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmasta.

MYR:lle esitetään, että se antaa hankkeesta myönteisen lausunnon.

Päätösesityksen perustelut:

Hanke tukee Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 -ohjelmaa toimintalinjan ”Innovatiivinen Suomi” ja erityistavoitteen 1.1 ”Tutkimus- ja innovointivalmiuksien ja kehittyneiden teknologioiden käyttöönoton parantaminen” osalta. Hankkeella mm. edistetään vihreää siirtymää tukevaa TKI-toimintaa. Hankkeella edistetään myös Pohjois-Pohjanmaan älykkään erikoistumisen strategian toteuttamista luomalla alueille innovaatioekosysteemejä, joilla tuetaan elinkeinoelämän uudistumista. Hanke on Pohjois-Pohjanmaan maakuntaohjelman 2022 - 2025 mukainen erityisesti kehittämisteeman 4 (Kansainvälisesti houkutteleva ja menestyvä Pohjois-Pohjanmaa) ja painopisteen C. (Verkostoitunut innovaatiotoiminta ja vahvat ekosysteemit ja TKI-toiminta) osalta.

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin.

Biomassat kiertoon Koillismaalla /EAKR

MYRS 21.03.2023 § 58

21/04.03.01/2023

Asian esittely

Vastuuviranomainen: Pohjois-Pohjanmaan liitto

Tavoiteohjelma: Uudistuva ja osaava Suomi alue- ja rakennepolitiikan ohjelma 2021–2027

Toimintalinja ja hallinnonala: 2 Hiilineutraali Suomi, TEM

Erityistavoite: 2.3 Kiertotalouteen siirtymisen edistäminen

Hakemusnumero: R-00375

Hakija: Koillis-Suomen kehittämissyhtiö

Naturpolis Oy (Luonnonvarakeskus, Oulun Yliopisto, ProAgria Oulu ry, Suomen ympäristökeskus)

Toteutusaika: 1.1.2023–31.12.2025

Toteuttamisalue: Koillismaan seutukunta

Hankekuvaus:

Koillismaalla alkutuotantotilojen jatkuvuus on vaarassa, sillä alan kannattavuus on laskenut merkittävästi ja ulkopuolisten resurssien hinnat ovat kohonneet huomattavasti. Biokaasutuotannon sekä ympäristönhoidollisten biomassojen keruun tuotantoketjua tehostamalla voidaan lisätä ansaintamahdollisuuksia maaseudulle.

Koillismaan maaseudun biokaasutuotannon mahdollisuuksia ei ole selvitetty aiemmin näin tarkalla tasolla. Ympäristönhoidollisista biomassoista ei ole tuotettu paikkatietoa Koillismaalla. Paikkatieto on ratkaisevassa asemassa biokaasutuotannon sijoittumisen kannalta.

Vesiruton ja muiden vesikasvien keruuseen ei ole olemassa kustannustehokasta laitetta, joten hankkeessa kehitettävän laitteen uutuusarvo on korkea.

Hankkeessa tehtävä laajamittainen yhteistyö tutkimuslaitosten, yliopiston ja kehittämisorganisaatioiden kesken on innovaatioekosysteemin toiminnalle merkittävää ja

uudenaista yhteistyötä. Hankkeen mittakaava on suuri, mutta se korreloi tulosten merkittävyyden kanssa.

Tavoitteena on lisätä maaseudun yritystoimintaa sekä luoda työpaikkoja kehittämällä kustannustehokas tapa hyödyntää ympäristönhoidollisia biomassoja. Samalla kehitetään keino tehostaa maaseudun ravinnekiertoa, nostaa omavaraisuusastetta sekä tehdä vesien- ja ympäristönhoidosta taloudellisesti kannattavaa.

Tavoitteena on saada maaseudun yrityksiä ja yhdistyksiä sitoutettua toimintaan mukaan jo hankkeen aikana sekä tuottaa heille tietoa joka kannustaa maatilakokoluokan biokaasulaitosinvestointeihin, joilla maatilojen energiaomavaraisuusaste nousee sekä hiilijalanjälki pienenee.

Tutkimuksista ja selvityksistä kootaan julkinen raportti maatilojen biokaasulaitosten sekä ympäristönhoidollisten biomassojen mahdollisuuksista Koillismaalla. Naturpoliksen osuudessa käsitellään biokaasulaitoksen teknistaloudellisia ratkaisuja, ansainta- ja omistumalleja sekä lupaprosesseja ja rahoitusmahdollisuuksia. Sivusyötteiden säilöntätutkimuksen tulokset sekä suositellut säilöntämenetelmät ohjeineen sisältyvät loppuraporttiin. Luken osuudessa käsitellään vesiruton biomassan vaikutuksia perunasatoon sekä maan ravinne- ja hiilipitoisuuteen pohjoisissa viljelyoloissa. Luke tuottaa tietoa mädätysjäännöksen jalostuksesta kierrätyslannoitevalmisteksi ja sen soveltuvuudesta erilaisille viljelykasveille. Tutkimustulosten pohjalta raportissa pystytään tekemään arvioita menetelmän skaalautuvuudesta ja kustannustehokkuudesta. Lisäksi tietoa saadaan vesiruton pinnalla kasvavien mikrobien ominaisuuksista sekä vaikutuksista erilaisten viljelykasvien kasvuun ja tautioireiden hillintään. Syke raportoi vesiruton esiintymisen ja poistamisen vaikutuksista pilottikohteiden vesistöjen eliöstöön ja veden laatuun sekä tuottaa paikkatietoa vesikasvikartoituksista. Syken osuudessa käsitellään myös sivuvirtojen biokaasupotentiaalia. ProAgria tuottaa loppuraporttiin selvityksen ympäristönhoidollisten biomassojen määristä ja sijainneista.

Tämän lisäksi raporttiin kootaan tietoa uuden lannoitevalmistelain sekä CAP27 -suunnitelman vaikutukset biokaasuntuotantoon sekä rejektin hyödyntämiseen. Oulun yliopisto laatii dokumentaation kehitetystä laitteesta sekä tarvittavan esittelymateriaalin niin loppukäyttäjälle kuin mahdolliselle laitteen teolliselle valmistajalle.

Kattavin selvityksin ja tutkimuksin tuotettu tieto auttaa ja aktivoi Koillismaan yrityksiä siirtymään tehokkaampaan ravinnekiertoon maaseudulla. Hankkeen toimenpiteillä edesautetaan alkutuotannon kannattavuutta ja siten pyritään säilyttämään alkutuotantotilojen elinvoimaisuus Koillismaalla. Erilaiset laskelmat ja ohjeistukset kannustavat maatilakokoluokan biokaasulaitosinvestointeihin, joilla maatilojen energiaomavaraisuusaste nousee sekä hiilijalanjälki pienenee. Paikkatieto ympäristönhoidollisista biomassoista tukee biokaasuinvestointeja, sillä Koillismaan maatilojen kokoluokat ovat pieniä ja kannattavaan toimintaan tarvitaan myös lisäyötteitä.

Ympäristöhoidollisista toimenpiteistä syntyvä biomassa pystytään jalostamaan energiaksi tai lannoitteiksi ja kasvitautien torjunta-aineiksi. Ympäristöhoidosta voi tulla kannattavaa liiketoimintaa. Vesikasvien korjuun korkeita kustannuksia pystytään vähentämään uudella laitteella ja korjatun biomassan muuttamisella tuotteeksi.

Kokonaiskustannusarvio (€):

Henkilöstökustannukset:	851 730
Välilliset kustannukset, FR40%:	340 691
Kustannukset yhteensä:	1 192 421

Kokonaisrahoitussuunnitelma (€):

Haettu EAKR- ja valtion rahoitus:	834 696
Kunta	77 427
Muu julkinen rahoitus:	135 097
Yksityinen:	145 201
Rahoitus yhteensä:	1 192 421

Hankearviointi, pisteet: 37/67

Maakuntaohjelman toimintalinja: KT 1 A, Pohjois-Pohjanmaa MAKO

Valmistelija: Katarina Timisjärvi, 040 685 4025

Esitys

Pohjois-Pohjanmaan liitto esittää:

Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö puoltaa hanketta rahoitettavaksi Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 alue- ja rakennepolitiikan ohjelmasta.

MYR:lle esitetään, että se antaa hankkeesta myönteisen lausunnon.

Päätösesityksen perustelut:

Hankkeen tavoitteena on edistää energiatehokkuutta ja kiertotaloutta, sekä vähentää kasvihuonekaasupäästöjä. Hankkeella vahvistetaan kiertotalouteen ja biotalouteen liittyvää liiketoimintaosaamista ja kehitetään uusia tuote- ja palvelukonsepteja ja tuetaan näiden edellyttämiä investointeja sekä tuetaan ravinnekiertoon liittyvää TKI-toimintaa.

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin.

Martti Turunen jääväsi itsensä ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ajaksi.

ÄlyPilot - Älykkäiden miehittämättömien järjestelmien pilotoinnit Pohjois-Pohjanmaalla /EAKR

MYRS 21.03.2023 § 59

21/04.03.01/2023

Asian esittely

Vastuuviranomainen: Pohjois-Pohjanmaan liitto

Tavoiteohjelma: Uudistuva ja osaava Suomi alue- ja rakennepolitiikan ohjelma 2021–2027

Toimintalinja ja hallinnonala: 1 Innovatiivinen Suomi, TEM

Eryitystavoite: 1.1 Tutkimus- ja innovointivalmiuksien ja kehittyneiden teknologioiden käyttöönoton parantaminen

Hakemusnumero: R-00107

Hakija: Centria -ammattikorkeakoulu Oy (Nivala-Haapajärven seutu NIHAK ry, Haapaveden-Siikalatvan seudun kuntayhtymä, Sievin Teollisuuspuisto Oy)

Toteutusaika: 1.10.2022–30.9.2025

Toteuttamisalue: Sievi, Nivala, Ylivieska, Merijärvi, Haapavesi, Siikalatva, Pyhäntä, Kärämäki, Haapajärvi, Reisjärvi, Pyhäjärvi, Kalajoki

Hankekuvaus:

Miehittämättömät järjestelmät mahdollistavat uusia liiketoiminta-avauksia, sekä luovat vaihtoehdon korvaamaan tämänhetkisiä menetelmiä nopeampina, kustannustehokkaampina ja vähähiilisempinä ratkaisuinä. Dronejen määrän sekä niihin liittyvän liiketoiminnan ennustetaan kasvavan voimakkaasti tulevina vuosina.

Droneilla, kuten myös muilla miehittämättömillä järjestelmillä on olemassa jo satoja eri käyttötarkoituksia, mutta kaupallinen liiketoiminta on pientä ja yleensä osana muuta yrityksen toimintaa. Siksi on tärkeää löytää tai kehittää ratkaisuja, jotka ovat kaupallisesti käytettäviä, kannattavia ja kestäviä.

Tietoisuus miehittämättömistä järjestelmistä, kuten droneista ja etäohjattavista maa-ajoneuvoista on noussut erityisesti viime vuosina. Muillakin kuin dronepalveluja tarjoavilla aloilla on herännyt

ajatuksia, miten näitä järjestelmiä voitaisiin ottaa käyttöön ja käyttää vaihtoehtoisina ratkaisuinä korvaamaan nykyisiä menetelmiä tai luomaan kokonaan uudenlaista liiketoimintaa.

Dronepalveluja tuottavien yritysten, kuten myös muiden dronetoimintaa harrastavien tulee noudattaa EU:n droneasetuksia, joiden tarkoitus on parantaa turvallisuutta ja helpottaa dronetoimintaa maanrajojen yli. Toisaalta asetukset saattavat rajoittaa lentotoimintaa ja siten rajoittaa dronejen käyttöä tietyissä paikoissa tai käyttötapauksissa. Maassa liikkuvat järjestelmät (UGV), joita ei koske samat rajoitukset, kuin ilmasta käsin tehtäviä operaatioita, voivat luoda vaihtoehtoisia ratkaisuja lentotoiminnalle. UGV:n hyödyntäminen on ollut pitkään sotilaallisella puolella arkea, mutta tänä päivänä toiminta laajenee ja robotit kuljettavat ostoksia Suomessakin: <https://hok-elanto.fi/news/alepa-ottaa-ruoan-robottikuljetukset-kayttoon-ensimmaisenasuomessa/>.

Haasteena näiden miehittämättömien järjestelmien hyödyntämisessä yrityksen liiketoiminnan kasvattamiseksi voi olla tiedon puute liittyen teknologioihin, käytänteisiin ja säädöksiin. Tällä hankkeelle vastataan näihin haasteisiin.

Hankkeessa hyödynnetään Centria-ammattikorkeakoulun osaamista miehittämättömien järjestelmien teknologia-asiantuntijana sekä Centria Drone Lab -kehittämissympäristöä pilotoitien tukena.

Toimenpiteet:

1. Hankkeen päätavoitteena on miehittämättömiin järjestelmiin liittyvän osaamisen ja sitä myötä innovaatiokapasiteetin kasvattaminen alueella. Tavoitteen mittarina toimii hankkeen ohjausryhmän arvio siitä, onko osaamista ja innovaatiokapasiteettia onnistuttu kasvattamaan (esim. palautteet pilotoinneista ja workshoppeista).
2. Hankkeen tavoitteena on tunnistaa pilotoitavia käyttötapauksia alueen ja loppukäyttäjien näkökulmasta. Tavoitteen mittarina toimii tunnistettujen käyttötapauksien määrä.
3. Hankkeessa on tavoitteena yhteiskehittää valittujen käyttötapauksien ratkaisuja sekä pilotoidaan niitä eri toimialojen kanssa, sekä jakaa tietoa ratkaisuista alueelle. Tavoitteen mittarina toimii pilotoitien määrä, sekä tiedonjakotilaisuuksien määrä.
4. Tunnistaa pilotoitujen käyttötapauksien sovellettavuutta muille toimialoille ja kehittää ratkaisuja kaupallistamisnäkökulma huomioiden. Tavoitteen mittarina toimii hankkeen toteuttajaorganisaatioiden arvio sovellettavuudesta ja kaupallistamismahdollisuudesta.

Centrian kansallisten sekä kansainvälisten verkostojen kautta saadaan viimeisimpiä tietoja miehittämättömien teknologioiden tutkimustuloksista sekä säädöksiin liittyvistä asioista. Yhteistyö Traficomien kautta auttaa lisäämään kansallista sekä kansainvälistä näkyvyyttä.

Hanke toteuttaa Pohjois-Pohjanmaan älykkään erikoistumisen strategiaa tukemalla vähähiilistä taloutta, kiertotalouden ja vihreän siirtymän toimenpiteitä kehittämällä sekä pilotoimalla niitä edistäviä ratkaisuja. Ympäristöä säästävistä vaihtoehtoisista ratkaisuksista sekä niiden pilotoinneista jaetaan tietoa alueelle. Hankkeen pilotointien kautta edistetään teknologioiden käyttöönottoa ja jaetaan hyviä käytänteitä niihin liittyen. Hankkeen myötä vahvistetaan yritysten ja TKI:n yhteistyötä, sekä kasvatetaan kehittämisympäristöjen hyödynnettävyyttä. Tämä kasvattaa alueen osaamista, kilpailukykyä sekä innovaatio-kapasiteettia.

Hanke vahvistaa Centrian ja elinkeinoelämän toimijoiden osaamista, kansallista ja kansainvälistä verkostoitumista.

Kokonaiskustannusarvio (€):

Henkilöstökustannukset:	491 043
Välilliset kustannukset, FR40%:	196 418
Kustannukset yhteensä:	687 461

Kokonaisrahoitussuunnitelma (€):

Haettu EAKR- ja valtion rahoitus:	481 222
Kunta	119 315
Muu julkinen rahoitus:	77 624
Yksityinen:	9 300
Rahoitus yhteensä:	687 461

Hankearviointi, pisteet: 38/52

Maakuntaohjelman toimintalinja: KT 1 A, Pohjois-Pohjanmaa MAKO Digitalisaatio

Valmistelija: Katarina Timisjärvi, 040 685 4025

Esitys

Pohjois-Pohjanmaan liitto esittää:

Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö puoltaa hanketta rahoitettavaksi Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 alue- ja rakennepolitiikan ohjelmasta.

MYR:lle esitetään, että se antaa hankkeesta myönteisen lausunnon.

Päätösesityksen perustelut:

Hankkeella edistetään alueen ja yritysten elinkeino- ja työelämälähtöisiä tutkimus- ja innovointivalmiuksia ja uusien teknologioiden käyttöönottoa. Rahoituksella vauhditetaan pk-yritysten kasvua ja kilpailukykyä. Hanke on Pohjois-Pohjanmaan älykkään erikoistumisen strategian mukainen.

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin.

Muut asiat

MYRS 21.03.2023 § 60

Asian esittely

Esitys

Käsitellään mahdolliset muut asiat.

Päätös

Ei ollut muita asioita.

Seuraava kokous

MYRS 21.03.2023 § 61

Esitys

25.4.2023 klo 9.00

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin.

Kokouksen päättäminen

MYRS 21.03.2023 § 62

Esitys

Päätetään kokous.

Päätös

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 9.48.